

Dwarsdenker Erasmus inspireert festival Via Musica

“Wees niet te serieus, wees niet te streng en knijp af en toe een oogje dicht”

4/7/2022 | Erasmus behoort tot de grootste denkers uit de geschiedenis van ons land. De filosoof, schrijver, humanist, priester en theoloog was een nieuwsgierige, gepassioneerde maar vooral ook tegendraadse wetenschapper. Hij stimuleerde mensen om zelf na te denken en niet alles voor zoete koek te slikken. De vijftiende editie van festival Via Musica, die van 4 t/m 7 augustus 2022 door heel Flevoland (inclusief Noordoostpolder) wordt gehouden, heeft als thema *Dwarsdenken in muziek* en staat in het teken van Erasmus, dwarsdenker pur sang. Het festival omvat vijftien concerten en voorstellingen met optredens van onder meer het Dudok Quartet, vocaal ensemble Cappella Pratensis, het Apollo Ensemble samen met de Noorse sopraan Siri Karoline Thornhill en pianist Tobias Borsboom samen met voordrachtskunstenaar Simon Mulder. Behalve muziek programmeert Via Musica ook film, beeldende kunst en theater.

De zaterdag staat traditiegetrouw in het teken van de rondreisconcerten door de Noordoostpolder. De reis kan per fiets, per auto of per festivalbus worden gemaakt. In Emmeloord verzorgen pianist Tobias Borsboom en voordrachtskunstenaar Simon Mulder, zij werkten al eerder samen in programma's over Schubert en Beethoven, het startconcert van deze dag. In een fonkelnieuwe voorstelling verbinden zij teksten uit Erasmus' *Lof der Zotheid* met muziek van Erik Satie. Tobias Borsboom: “Erasmus beschouwt zotheid als smeermiddel dat mensen in staat stelt om te kunnen samenwerken en liefhebben. Wees niet te serieus, wees niet te streng en knijp af en toe een oogje dicht. Tijdens het lezen van *Lof der Zotheid* moest ik vaak aan Satie denken. Hij was iemand die op een humorvolle wijze kritiek had op allerlei figuren, vooral op mensen die zichzelf te serieus namen. Sterker nog: de meeste van zijn stukken zijn eigenlijk niet serieus te noemen. Ze klinken ronduit ludiek of zijn zelfs flauwekul, maar tegelijkertijd ontroeren ze wél. Bij Satie lijkt 'het spelen' een kunstvorm op zich te zijn, wat mij doet denken aan de ongefilterde gretigheid en fantasie van een kind. In die zin is hij altijd kind gebleven.”

Dudok Quartet speelt Mauricio Kagel

Het Dudok Quartet speelt in Lelystad op Het Erf van Boerkok in een tot concertzaal omgetoverde aardappelschuur een speciaal voor Via Musica samengesteld programma. “Het eerste strijkkwartet van Mauricio Kagel hebben we zelfs nog nooit eerder gespeeld”, zegt David Faber, cellist van het strijkkwartet. “Deze Argentijns-Duitse componist, tevens dirigent en regisseur, ontving in 1998 de Erasmusprijs voor de manier waarop zijn muziek de vaste luistergewoontes tart. We moeten niet alles zomaar voor lief nemen, was zijn motto. Het werk dat wij spelen is tevens een soort mini-theatervoorstelling over een strijkkwartet. De partituur staat vol aanwijzingen over wanneer we op moeten komen, op welke stoel we moeten gaan zitten, naar wie we moeten kijken, hoeveel breinaalden we tussen de snaren moeten steken en wanneer de xylofoon weer ingepakt kan worden.” Op het programma staat ook het *Strijkkwartet in e-klein Opus 59 nr. 2* van Beethoven. “Dit werk ademt de geest van de Verlichting: de kracht van de menselijke geest, het humanisme en de vrije wil krijgen met een revolutionair gebaar gestalte. Het voelt alsof Beethoven met dit strijkkwartet de ideeën van Erasmus een nieuwe impuls heeft willen geven.”

Koorknaap Erasmus

Het Apollo Ensemble speelt samen met een vocaal ensemble in Dronten het openingsconcert. De *Missa l'homme armé* van Jacob Obrecht wordt a capella uitgevoerd door vier zangers. Het is aannemelijk dat Erasmus dit stuk kende. Naar verluidt heeft hij als koorknaap onder leiding van Obrecht gezongen. Deze katholieke mis wordt omgeven door twee rijk georkestreerde Lutherse missen van Johann Sebastian Bach.

Floriade

De acht mannen van vocaal ensemble Cappella Pratensis, specialisten in polyfone muziek uit de vijftiende en zestiende eeuw, brengen op het muziekpodium van de Floriade samen met actrice Julia Akkermans de voorstelling *Sound and Fury* in première. Akkermans kruipt in het hoofd van Erasmus en laat zijn ideeën botsen met haar eigen onzekerheid en twijfels in tijden van pandemieën en internationale conflicten. Zij wordt hierin gedragen door de zangers van Cappella Pratensis, die met hun polyfone renaissancemuziek verlichting, troost en kracht bieden. “Erasmus ging de geschiedenis in als een pacifist, als iemand die voortdurend streefde naar vrede. De gebeurtenissen om hem heen dwongen hem echter om stelling te nemen, partij te kiezen. Dit dilemma is van alle tijden. Ook al ben je tegen oorlogsgeweld, soms zijn er wapens nodig om erger geweld of onderdrukking te voorkomen”, zegt Stratton Bull, artistiek leider van het ensemble.

Bekijk de [trailer](#).

***Festival Via Musica | Dwarsdenken in muziek
do 4 t/m zo 7 augustus 2022***

Line-up:

Sopraan Siri Karoline Thornhill (Noorwegen) | Dudok Quartet | Cappella Pratensis | Au joly boys (Zwitserland) | Pianist Tobias Borsboom & voordrachtskunstenaar Simon Mulder | The Scroll Ensemble | Robert & Mery (Italië) | Sopraan Maria del Mar Humanes & pianist Maxim Shamo | Apollo Ensemble

Presentatie: Sander Zwiep

Tickets & Info: www.festivalviamusica.nl

Noot voor de redactie: voor meer informatie en interviews kunt u contact opnemen met Johan Kloosterboer van De Nieuwsmakelaar. Telefoon 06-52 626 907, email johan@nieuwsmaakelaar.nl.

